

Virksomhetsplan 2010

Statens strålevern
Norwegian Radiation Protection Authority

Referanse:

Statens strålevern. Virksomhetsplan for 2010. StrålevernRapport 2010:1
Østerås: Statens strålevern, 2010.

Emneord:

Virksomhetsplan for 2010.

Resymé:

Rapporten inneholder Virksomhetsplanen for 2010.

Reference:

Plan of activities in 2010. StrålevernRapport 2010:1
Østerås: Norwegian Radiation Protection Authority, 2010.
Language: Norwegian.

Key words:

Plan of activities in 2010

Abstract:

The report outlines the strategic challenges, action-plan to meet these challenges and the effects in prospect – with reference to radiation protection and emergency preparedness.

Prosjektleder: Martin Høyby
Godkjent:

Ole Harbitz, direktør

32 sider.

Utgitt 2010-08-04.

Opplag 200 (10-04).

Trykk: Lobo Media AS, Oslo.

Forsidefoto: ScanStockPhoto

Bestilles fra:

Statens strålevern, Postboks 55, 1332 Østerås.

Telefon 67 16 25 00, telefaks 67 14 74 07.

e-post: nrpa@nrpa.no

www.nrpa.no

ISSN 0804-4910 (print)

ISSN 1891-5191 (online)

Virksomhetsplan 2010

Statens strålevern

Norwegian Radiation
Protection Authority
Østerås, 2010

Innhold

Forord	5
1 Strålevern for samfunn, menneske og miljø	6
1.1 Innledning	6
1.2 Strålevernprinsipper	6
1.3 Virkemidler	6
2 Overordnet strategi	8
3 Virksomhetsplan for 2010	9
3.1 Godt strålevern i samfunnet	9
3.1.1 <i>Berettiget og optimalisert medisinsk-, forskningsmessig- og industriell strålebruk</i>	9
3.1.2 <i>Sikker nukleær virksomhet</i>	10
3.1.3 <i>Behovsdekkende forvaltningsfunksjoner av SI-enhetene Gy, Sv og Bq og måletjenester</i>	11
3.1.4 <i>Behovsdekkende internasjonalt arbeid og god samhandling</i>	11
3.1.5 <i>Godt samarbeid med russiske myndigheter om nordområdene</i>	13
3.2 Godt strålevern for mennesket - individet	14
3.2.1 <i>Et arbeidsmiljø med lav strålingseksponering</i>	15
3.2.2 <i>Kvalitetssikkert og optimalisert diagnostikk og behandling ved medisinsk strålebruk</i>	15
3.2.3 <i>Redusert antall helseskader som følge av solariebruk</i>	16
3.3 God beskyttelse fra stråling i miljøet	17
3.3.1 <i>Redusert eksponering fra radonstråling</i>	17
3.3.2 <i>Redusert antall helseskader som følge av soling</i>	18
3.3.3 <i>Bedret realistisk risikopplevelse ved eksponering elektromagnetiske felt</i>	19
3.3.4 <i>Forsvarlig avfallsbehandling, mindre radioaktivt utslipp og forurensning</i>	19
3.4 God beredskap	21
3.4.1 <i>Behovsdekkende beredskap og krisehåndteringsevne på alle nivåer i beredskapsorganisasjonen ved hendelser og ulykker på atomsiden.</i>	21
3.5 Virkemidler	22
3.5.1 <i>Ledelse, kompetanseutvikling</i>	22
3.5.2 <i>FoU</i>	23
3.5.3 <i>Informasjon og kommunikasjon</i>	23
3.5.4 <i>Kvalitetsforbedring</i>	24
3.5.5 <i>Interne støttefunksjoner</i>	24
4 Lønns- og bemanningsoversikt	25
5 Plan for rapporteringen i 2010	26
6 Bevilgningene	27
6.1 Helse- og omsorgsdepartementet	27
6.2 Utenriksdepartementet	27
6.3 Miljøverndepartementet	27

Forord

Virksomhetsplanen beskriver vår innsats og ressursbruk i forhold til resultatmålene i tildelingsbrev fra HOD, UD og MD. Planen inneholder også føringer for vårt arbeid overfor øvrige oppdragsgivere herunder Forskningsrådet og EU-kommisjonen.

I tillegg til de langsiktige og planlagte innsatsområdene og prosjektene har Strålevernet også en omfattende forvaltningsvirksomhet som er hjemlet i strålevern-, atomsikkerhets- og miljølovgivningen.

Oppgaver som krever særlig innsats i 2010 er:

- oppfølging av Regjeringens radonstrategi
- endelig implementering av nytt regelverk – både på strålevern- og miljøsidene
- deltakelse i utvalg om helsemessige effekter av elektromagnetiske felt
- ferdigstille oppfølgingen av ny trusselvurdering

Når det gjelder arbeidet med å forbedre de interne tjenester, vil jeg nevne:

- arbeidet med kvalitetsstyring og sikring av Strålevernets produkter og tjenester
- arbeidet med å styrke og operasjonalisere ytterligere vår interne beredskap

Ulike akutte hendelser kan også i 2010 kreve at vi umiddelbart må sette inn ressurser. Dette gjelder også understøtting av det politiske nivå, hvor vår ”paratkompetanse” etterspørres regelmessig.

Strålevernets arbeid forutsetter nær dialog og samhandling med en rekke andre aktører i inn- og utland. Her ligger det hele tiden store utfordringer, men også betydelige resultater når vi lykkes.

Østerås/Svanhovd/Tromsø, 22.mars 2010

Ole Harbitz
direktør

1 Strålevern for samfunn, menneske og miljø

1.1 Innledning

Statens strålevern er et direktorat under Helse- og omsorgsdepartementet, men også med mandat og direktoratsoppgaver for Miljøverndepartementet og Utenriksdepartementet. Statens strålevern ble opprettet i 1993 ved sammenslåing av Statens institutt for strålehygiene og Statens atomtilsyn.

Strålevernet er myndighet og kompetanseorgan for all bruk av stråling og naturlig stråling i miljøet. Stråling omfatter både ioniserende og ikke-ioniserende stråling. Ioniserende stråling er stråling fra radioaktivt stoff, røntgenstråling og partikkelstråling, mens ikke-ioniserende stråling omfatter optisk stråling, radiofrekvent stråling, elektriske og magnetiske felt samt ultralyd. Mandatet omfatter forvaltning, tilsyn, rådgivning, kvalitetssikring, overvåkning, målinger og FoU-virksomhet innen strålevern og atomsikkerhet. Strålevernet arbeider for å spre kunnskap om stråling og strålebruk samt helse- eller miljømessige effekter av stråling eller strålebruk. Myndighetsoppgavene er knyttet til forvaltningen av nasjonalt og internasjonalt regelverk.

1.2 Strålevernsprinsipper

Strålevern for samfunn, menneske og miljø, bygger på tre grunnprinsipper: berettigelse, optimalisering og dosebegrensning. Dette er prinsipper som har utviklet seg over lang tid og er formulert på grunnlag av kunnskap om biologiske effekter av stråling og omfattende internasjonalt samarbeid gjennom mange tiår. *Berettigelsesprinsippet* innebærer bl.a. at strålebruken skal vurderes med hensyn til fordeler og ulemper og for berettiget strålebruk skal fordelene være større enn ulempene – for samfunn, menneske og miljø. *Optimaliseringsprinsippet* innebærer at strålevernet skal være innrettet slik at stråledoser blir lavest mulig, vurdert ut fra praktiske, tekniske, sosiale, økonomiske og andre forhold. Begrepet ALARA (as low as reasonably achievable) brukes ofte i tilknytning til optimaliseringsprinsippet, men også begrepet ”best available technique”, BAT som er et innarbeidet begrep i miljøforvaltningen, har relevans til optimaliseringsprinsippet. *Prinsippet om dosebegrensning* innebærer at dosegrenser er fastsatt for individ eller befolkning - som skal sikre mot akutte helseskader og at risiko for sene helseskader er akseptabelt lave.

Strålevernsprinsippene er utviklet med grunnlag i ervervet kunnskap om virkninger av stråling på liv og helse, men også en vurdering og erkjennelse av hvilken risiko som vurderes som akseptabel. Det er altså en risikobasert forvaltning. Når slik kunnskap i liten eller mindre grad foreligger vil Strålevernet kunne legge ”føre-var” prinsippet til grunn for sin forvaltning.

1.3 Virkemidler

Strålevernet som fagmyndighet har flere virkemidler til disposisjon for visjonen om: ”*Strålevern for samfunn, menneske og miljø*”. Statens strålevern:

- forvalter regelverk - lov og forskrifter samt forpliktelser i henhold til internasjonale konvensjoner, som i sin karakter er forebyggende og skal sikre at strålevern og atomsikkerhet ivaretas overfor samfunn, mennesker og miljø
- fører tilsyn med virksomheter i henhold til strålevernloven og atomenergilovent med forskrifter
- overvåker stråling i samfunnet og trender i eksponering fra naturlige og kunstige kilder til mennesker og miljø
- forsker på temaer av betydning for utviklingen av strålevernsforvaltningen for mennesker, miljø og samfunn
- følger med i og skal bidra til kunnskapsutviklingen innen strålevern og atomsikkerhet samt biologiske og helsemessige effekter av stråling

-
- informerer og kommuniserer budskap om strålevern og atomsikkerhet til virksomheter, individer og samfunn
 - er alltid i beredskap for å kunne håndtere en situasjon med atomhendelse eller strålingsuhell på en optimal måte for samfunn, mennesker og miljø
 - oppbevarer og vedlikeholder enhetene gray (Gy), sievert (Sv) og becquerel (Bq) ved et operativt sekundærstandardlaboratorium, yter måle- og kalibreringstjenester for å sikre godt strålevern
 - samarbeider og samvirker med andre myndigheter for å fremme beredskap, strålevern og bedret kvalitet ved strålebruk i samfunnet
 - deltar og bidrar i internasjonale fora om samarbeid, forskning, beredskap, utvikling, harmonisering og standardisering i relasjon til strålevern og atomsikkerhet.

2 Overordnet strategi

Resultater fra forskning og overvåkning internasjonalt og nasjonalt har gitt godt forankret kunnskap om mulige helseskader knyttet til eksponering for ulike typer strålekilder. Det er også god kunnskap om størrelsen av stråledoser som mennesker mottar individuelt og kollektivt, enten det gjelder naturlige eller kunstige kilder, i yrkesmessig sammenheng, som pasient eller i befolkningen generelt. Kunnskap om påvirkning av miljøet grunnet stråling er mindre kartlagt med hensyn til biologiske og miljømessige effekter, men det foreligger betydelig kunnskap om kontaminering i miljøet fra ulykker og utslipp.

Strålevernets overordnede strategi er på systematisk vis å vurdere de ulike eksponeringsveier og situasjoner i lys av de generelle strålevernsprinsipper for derved å ta stilling til om:

- strålebruken eller annen strålingsrelatert virksomhet er berettiget
- strålevernet er optimalisert eller om det bør gjøres mer for ytterligere optimalisering
- krav til dosegrenser er oppfylt eller om disse blir presset i enkelte sammenhenger
- det er utviklingstrekk i samfunn og miljø som Strålevernet må ta høyde for eller ta del i.

Forutsetningen for å kunne ta stilling til og handle i forhold til disse spørsmål og bruke de øvrige virkemidler er at Strålevernet:

- har sin myndighetsutøvelse faglig forankret i oppdatert kunnskap og kvalitetssikret forskning
- er lett tilgjengelig og utviser åpenhet
- har god kommunikasjons- og formidlingsevne
- har et godt arbeidsmiljø ved effektiv ledelse, behovsdekkende infrastruktur og interne støttetjenester.
- Statens strålevern skal øke kunnskap om forekomst, risiko og effekt av stråling. Dette gjelder blant annet innen radioøkologi og helseeffekter av stråling.

Strålevernets forvaltningsoppgaver er hjemlet i Lov om strålevern og bruk av stråling, 2000 og Lov om atomenergivirksomhet, 1972.

Statens strålevern har laboratorier for måling av stråledose og radioaktivitet.

3 Virksomhetsplan for 2010

3.1 Godt strålevern i samfunnet

Strålebruk har stor nytteverdi i mange samfunnssektorer som helsevesen, industri, forskning, kommunikasjon, energiforsyning, samferdsel, osv. Det er et stort spekter av bruksområder, og en trygg og sikker bruk av strålekilder fordrer at samfunnet har regelverk som virksomheter kan forholde seg til. Det er lang tradisjon for lovregulering av strålebruk og det er også et utstrakt internasjonalt samarbeid om utvikling av regelverk for strålevern og atomsikkerhet. Dette har ført til at regelverk innen strålevern og atomsikkerhet i stor grad er harmonisert mellom land og det er også godt internasjonalt samsvar i vurderingen av risiko knyttet til stråling og strålingseffekter.

3.1.1 *Berettiget og optimalisert medisinsk-, forskningsmessig- og industriell strålebruk*

I arbeidet med å nå delmålet er det i tildelingsbrevet angitt:

Bruken av stråling innen helsevesen, landbasert prosessindustri, offshoreindustri og forskning er omfattende. Det er en rask overgang til digital teknologi innen medisinsk strålebruk. Utviklingen med økende pasientdoser forventes å fortsette, bl.a. fordi det gjennomføres flere radiologiske undersøkelser. Strålebruken innen medisin, forskning og industri i Norge skal være berettiget og optimalisert.

Styringsparameter

- Omfang av avvik som avdekkes gjennom tilsyn.

Spesielle oppdrag

- Utvikle nytt veiledningsmateriell for å implementere ny strålevernforskrift innen 1. halvår 2011.

Statistikk/rapportering

- Antall og type avvik som er avdekket ved tilsyn.
- Trender som viser samlet befolkningsdose fra medisinsk strålebruk.

For dette målområde er planen også:

- Revisjonsbasert tilsyn ved Sykehuset Innlandet HF innen områdene røntgendiagnostikk, nukleærmedisin, stråleterapi og bruk av ikke-ioniserende stråling. Dette innebærer 1-3 dagers tilsynsbesøk ved 5 stk sykehus.
- Tilsyn med og utstedelse av ny godkjenning for stråleterapifunksjonen ved det nye Oslo Universitetssykehus
- Oppgradert søkbart elektronisk melderegister med tilhørende veiledningsmateriell klart innen årets utløp.

Ressurser avsatt i 2010

enhet	ukeverk	kap. 715 (kkr)	kap. 1473 (kkr)	Andre tildelinger kkr
Direktør/Direktørens stab	8			
Avdeling beredskap og miljø				
Avdeling strålevern og sikkerhet	226	375		
Avdeling plan og administrasjon				
Samlet	234	0	0	0

3.1.2 Sikker nukleær virksomhet

I arbeidet med å nå delmålet er det i tildelingsbrevet angitt:

Risikoen for ulykker og ondsinnede handlinger rettet mot nasjonale atomanlegg skal reduseres gjennom forebyggende arbeid nasjonalt og internasjonalt. Målet er at den nukleære virksomheten ved anleggene til Institutt for energiforskning (IFE) og andre nukleære anlegg skal være sikker, dvs. fri for hendelser og ulykker.

Styringsparameter

- Tilsynet med IFE skal avdekke og dokumentere avvik, hendelser og ulykker iht. internasjonale konvensjoner.

Spesielle oppdrag

- Utarbeide en oversikt over eksperimentvirksomheten ved konsesjonsbelagte anlegg på Kjeller og i Halden.
- Manualen "beredskap mot smugling av spaltbart og annet radioaktivt materiale gjennom eller til Norge" skal være ferdigrevidert innen 2010.

Statistikk/rapportering

- Årlig rapport om sikkerheten ved IFEs anlegg.

For dette målområde er planen også:

- Gjennomføring av en oppfølgingsundersøkelse fra IAEA i forhold til fornyet konsesjon for IFE.
- Følge opp fase II – utvalget for sikker lagring av brukt brensel i Norge
- Etablere en konsesjonsordning basert på departementenes enighet om nytt regelverk for anløp av reaktordrevne fartøyer.

Ressurser avsatt i 2010

enhet	ukeverk	kap. 715 (kkr)	kap. 1473 (kkr)	Andre tildelinger kkr
Direktør/Direktørens stab	1			
Avdeling beredskap og miljø	32	50	50	
Avdeling strålevern og sikkerhet	95	627		
Avdeling plan og administrasjon				
Samlet	128	677	50	0

3.1.3 Behovsdekkende forvaltningsfunksjoner av SI-enhetene Gy, Sv og Bq og måletjenester

For dette målområdet er planen:

- Videreføring av funksjonen som referanselaboratorium i Norge for de fysiske størrelsene radioaktivitet og stråledose.
- Ferdigstille instrumentering for næringsmiddelanalyse (for Mattilsynet).

Ressurser avsatt i 2010

enhet	ukeverk	kap. 715 (kkr)	kap. 1473 (kkr)	Andre tildelinger kkr
Direktør/Direktørens stab	3			
Avdeling beredskap og miljø	149	665	80	3605
Avdeling strålevern og sikkerhet	54	500		
Avdeling plan og administrasjon				
Samlet	206	1165	80	3605

3.1.4 Behovsdekkende internasjonalt arbeid og god samhandling

I arbeidet med å nå delmålet er det i tildelingsbrevet, hvor også UD nærmere har spesifisert oppdragene, angitt:

Internasjonalt samarbeid er av stor betydning for utviklingen av strålevernområdet i Norge. Det gjelder spesielt arbeidet i Norden, innenfor IAEA, OECD/NEA, EU/EBRD, G8s Global Partnership, Arktisk råd/EPPR, Den nordlige dimensjon, WHO og i forhold til konvensjoner på miljø-, beredskap- og sikkerhetsområdet. Det internasjonale samarbeidet skal framskaffe nødvendig kunnskap som grunnlag for det nasjonale arbeidet og å påvirke internasjonale prosesser. Statens strålevern skal være i front når det gjelder internasjonalt samarbeid på strålevernsområdet for å bedre kunnskapsgrunnlaget for forvaltningen.

Styringsparameter

- Forskning, forvaltning og regelverk innen strålevern, kjernesikkerhet og beredskap i Norge i samsvar med internasjonale anerkjente standarder og anbefalinger.
- Etablere internasjonal konsensus gjennom samarbeidsrelasjoner med internasjonale strålevern- og helsemyndigheter.
- Antall FoU-søknader til EU, Forskningsrådet og NATO og publikasjoner i internasjonale peer-review tidsskrifter.
- Deltakelse i internasjonale fora og koordineringsgrupper som drøfter spørsmål av betydning for atomhandlingsplanen, og oppdatert kunnskap om atomsikkerhets spørsmål i våre nærrområder.

Spesielle oppdrag

- Etablere en plan for Norges engasjement i fysisk sikring, kontroll og minimalisering av spaltbart materiale for oppfølging av Nuclear Security Summit 2010.
- Gjennomføre samarbeidsprosjekter med IAEA i Romania og Bulgaria ihht omforent plan med det internasjonale atomenergibyrådet (IAEA), jf. tildelingsbrevet fra MD og UD's oppdragsbrev av 26. mai 2008 angående EØS-midler til Innovasjon Norge.
- Delta på tilsynskonferansen for NPT (Den kjernefysiske ikke-spredningsavtalen) i mai 2010.
- Videreføre arbeidet med å drifte Arctic Monitoring and Assessment Programme (AMAP)s datasenter på radioaktivitetsområdet for å gi råd om konsekvenser av dagens situasjon og konsekvenser for mennesker og miljø ved ulike ulykkescenarier.

Statistikk

- Oversikt over antall innsendte søknader, antall aksepterte prosjekter og vitenskaplige publikasjoner på strålevern og atomsikkerhet innen EU's og NFR's forskningsprogrammer.

For dette målområde er planen også:

- Nettverket av strålevernsmyndigheter i Norden og Europa (HERCA)
- EU prosjektet EMAN: "European Medical ALARA network" i samarbeid med Strålskyddsmyndigheten i Sverige (SSM)
- European ALARA network, EAN. Planlegging av EAN workshop 2011 på Oscarsborg med tema "radiation protection in medical applications"
- Årlige møter i nettverket for mammografi fysikk i mammografiprogrammet i UK (UKMPG) og samarbeid med mammografimiljøer i Europa (Belgia) og Canada mht utvikling av protokoll for digitalt utstyr
- KVIST er engasjert i ESTRO samarbeid innenfor avvikshåndtering, gynekologisk cancer og brachyterapi.
- Bidra i OECD/NEAs arbeid med strålevern, beredskap og sikkerhet
- Bidra til IAEAs utvikling av standarder og IAEAs arbeid generelt.
- Følge opp den norsk initierte Handlingsplanen for beredskap blant IAEAs medlemstater.
- Lede Østersjørådets ekspertgruppe for strålevern og sikkerhet og sørge for gjennomføring av arbeidsplan
- Bidra til NATOs beredskapsarbeid
- Lede arbeidsgruppen NORM and nuclear legacy management and remediation under IAEAs program EMRAS II (Environmental Modelling for Radiation Safety)
- Lede IAEAs forum for myndigheter ifm nuclear legacy
- Delta i ICRPs arbeid i Committee 5 (beskyttelse av miljø) og i Task group Radon og Task group NORM
- Delta i forskningsprosjekter innen radioøkologi, strålevern, radon og beredskap
- Aktivt søke finansiering til nye prosjekter innen samme områder.

Ressurser avsatt i 2010

enhet	ukeverk	kap. 715 (kkr)	kap. 1473 (kkr)	Andre tildelinger kkr
Direktør/Direktørens stab	8			
Avdeling beredskap og miljø	344	660	95	8235
Avdeling strålevern og sikkerhet	99	1073		113
Avdeling plan og administrasjon				
Samlet	451	1733	95	8348

3.1.5 Godt samarbeid med russiske myndigheter om nordområdene

I arbeidet med å nå delmålet er det i tildelingsbrevet, hvor også UD nærmere har spesifisert oppdragene, angitt:

Målet for samarbeidet er å bidra til å hindre at radioaktivt og spaltbart materiale kommer på avveier, for slik å beskytte helse, miljø og næringsvirksomhet i Norge. Et langsiktig samarbeid mellom Norge og Russland skal også bidra til å sikre oppdatert kunnskap om kilder og strålerelaterte trusler og redusere risikoen for ulykker og forurensing fra atominstallasjoner i Nordvest-Russland. Videre er det et mål å styrke russiske forvaltnings- og tilsynsmyndigheter og utvikle et felles forvaltningsmål med russiske myndigheter basert på internasjonale retningslinjer.

Styringsparameter

- Aktiv ledelse av samarbeidet med Russland via kontroll- og instruksjonsmyndighetsutøvelse i Utenriksdepartementets rådgivende utvalg for atomsaker.
- Samarbeid om overvåking av radioaktiv forurensing i de nordlige havområder gjennom utveksling av måledata, samarbeid om analyser og kvalitetssikring og gjennomføring av felles feltarbeid i både norsk og russisk område.
- Styrke det internasjonale samarbeidet og være en pådriver for at russiske beredskapsmyndigheter implementerer internasjonale retningslinjer gjennom beredskapssamarbeidet ved atomulykker (systemer for varsling og respons).
- Helhetlige planer for sikring og fjerning av brukt brensel og opprydding av radioaktivt avfall i Nordvest-Russland, med særskilt fokus på anlegget i Andrejevbukta og isbryterflåten i Murmansk. Gjenoppta dialog/samarbeid om Majak-anlegget.
- Oppdatert oversikt over nye anlegg, vedlikehold og nedlegging av eksisterende kjernekraftanlegg i Nordvest-Russland.
- Drifte Arctic Monitoring and Assessment Programme (AMAP)s datasenter på radioaktivitetsområdet og gi råd om konsekvenser av dagens situasjon og konsekvenser for mennesker og miljø ved ulike ulykkescenarier.
- Fjerning av strontiumbatterier i fyrlykter langs den russiske Østersjø-kysten i samarbeid med Finland og Sverige.

Spesielle oppdrag

- Gjennomgå tidligere tiltak gjennomført under Regjeringens handlingsplan for atomsaker med utgangspunkt i Riksrevisjonens rapport.
- Bidra til utforming av en kort stortingsmelding om Regjeringens arbeid for atomsikkerhet og miljø i nordområdene.

For dette målområde er planen også:

- Gjennomføring av en nordisk workshopserie for felles tilnærming til vurdering av mulige utslipp fra operative reaktoranlegg.
- Strålevernet skal gjennomgå konsekvensvurderinger av prosjekter i handlingsplanen før prosjektene settes i gang.
- Skal bidra til å utarbeide en stortingsmelding om oppnådde resultater under atomhandlingsplanen og strategien videre.
- Skaffe til veie kunnskap om kilder og risiko for ulykker og sammenstille tilgjengelig informasjon.
- Skal arbeide videre med delstrategien for Andrejevbukta i inneværende år. Strålevernet kommer til å prioritere et nært samarbeid med russiske tilsynsmyndigheter om strålevern for personale, befolkning og miljø under oppryddingsarbeid i Andrejevbukta. Det er viktig at dette arbeidet gjennomføres ihht internasjonale retningslinjer. Det vil bli lagt stor vekt på informasjonsflyt mellom myndighetene og andre involverte aktører.
- Vurdere miljøkonsekvenser av dagens aktivitet ved Majak-atomanlegget og opprettholde nær dialog med anlegget.

- Delta i internasjonale forum som for eksempel NDEP/EBRD, IAEA og de internasjonale koordineringsgruppene.
- I samarbeidet med russiske myndigheter skal Strålevernet gi aktiv støtte til gjennomføring av prosjekter under handlingsplanen. I 2010 vil Strålevernet fortsette samarbeidet med Rostekhnadzor, Det russiske forsvarsdepartementet og andre myndigheter. Pågående arbeid er fokusert på tiltak i Andrejevbukta. I første rekke omfatter arbeidet klargjøring av gjeldende krav og regelverk, regelverksutvikling på basis av risikovurderinger i Andrejevbukta.
- Strålevernet vil vurdere risiko- og miljøkonsekvensvurderinger for utskiftning av RTG-er rundt Østersjøen. Det kan påregnes noe tid for dette. Strålevernet skal ha nær dialog med aktuelle prosjektledere i handlingsplanen bl.a. i forhold til arbeidet med konsekvensvurderinger.
- Planlegging av mulig felles tokt til dumpeområdene ved Novaja Semlja og utenfor avfallsanlegg langs kysten av Kolahalvøya
- Utarbeide praktiske retningslinjer for tidlig varsling og informasjonsutvikling mellom Russland og Norge, i tilknytning til den bilaterale avtalen.

Arbeidet innebærer også deltagelse i fellesgruppemøter og oppfølging av aktiviteter i den norsk-russiske miljøvernkommisjonen.

Når det gjelder det å informere om arbeidet under Handlingsplanen, vil det bl.a. omfatte å ha kontakt med media, produsere nettnyheter og pressemeldinger, StrålevernRapporter og StrålevernInfoer. Videre vil det ved behov omfatte å bidra til mediehåndtering i forbindelse med Stortingsmeldingen våren 2010 og fjerning av brensel i Andrejevbukta sommeren 2010.

For øvrig vises det til oppdragene for MD.

Ressurser avsatt i 2010

enhet	ukeverk	kap. 715 (kkr)	kap. 1473 (kkr)	Andre tildelinger kkr
Direktør/Direktørens stab	20			
Avdeling beredskap og miljø	129			7577
Avdeling strålevern og sikkerhet	55			
Avdeling plan og administrasjon				
Samlet	204	0	0	7577

3.2 Godt strålevern for mennesket - individet

Strålevernet må gjennom sitt regelverk og forvaltning sikre at strålevernet for yrkeseksponerte er forsvarlig og blir ivaretatt. Også strålevern av personer som arbeider med eller har opphold nær virksomheter som arbeider med strålekilder, skal ivaretas i forvaltningsarbeidet.

Individet kan også være den enkelte pasient med den eksponering han/hun får som følge av medisinske undersøkelser og behandlinger. Medisinsk og teknologisk utvikling innen radiologi og onkologi har ført til økte stråledoser og at den enkelte pasient får tilbud om mer omfattende og flere undersøkelser med aktiv bruk av strålekilder. Dette er en situasjon i rask endring og mange lands strålevernsmyndigheter har økt oppmerksomhet på medisinsk strålebruk.

3.2.1 Et arbeidsmiljø med lav strålingseksponering

I arbeidet med å nå delmålet er det i tildelingsbrevet angitt:

Arbeidstakere skal ikke utsettes for stråling utover gitte dosegrenser. Dosene skal videre holdes så lave som praktisk mulig (ALARA-prinsippet), og arbeidet skal skje ihht aksepterte faglig internasjonale normer. Målet er økt trygghet og bevissthet i arbeidsmiljø og blant arbeidstagere og arbeidsgivere.

Styringsparameter

- Identifisere utsatte grupper av yrkeseksponerte.

Spesielle oppdrag

- Utarbeide en enhetlig plan for utvidelse av dagens oversikt over persondoser til et nasjonalt doseregister i tråd med praksis i de andre nordiske land.

Statistikk/rapportering

- Oversikt over identifiserte utsatte grupper og trender i utvikling i yrkeseksponering.

For dette målområde er planen også å:

- Samarbeide med Arbeidstilsynet om implementering av nytt EU-direktiv om kunstig optisk stråling i arbeidslivet, bidra til at det vedtas en norsk forskrift som er faglig godt fundamentert.
- Vurdere arbeidsmiljøet forbundet med bruk av kunstig optisk stråling ved 5 sykehus. Brukerstedene skal ha oversikt over kildene, og eksponeringsnivåene skal være under grenseverdiene og oppfylle ALARA-prinsippet.

Ressurser avsatt i 2010

enhet	ukeverk	kap. 715 (kkr)	kap. 1473 (kkr)	Andre tildelinger kkr
Direktør/Direktørens stab	4			
Avdeling beredskap og miljø				
Avdeling strålevern og sikkerhet	108	2770		
Avdeling plan og administrasjon				
Samlet	112	2770	0	0

3.2.2 Kvalitetssikret og optimalisert diagnostikk og behandling ved medisinsk strålebruk

I arbeidet med å nå delmålet er det i tildelingsbrevet angitt:

Det er et mål at medisinsk bruk av stråling i diagnostikk og behandling skal være berettiget og gjøres med egnet apparatur og metode og i hht. faglig forsvarlige, kvalitetssikrede og optimaliserte prosedyrer. Arbeidet for en kvalitetssikret og optimalisert diagnostikk og behandling innen medisinsk strålebruk skal bidra til økt trygghet og bevissthet blant pasienter og brukerne.

Styringsparameter

- Omfang og kjennetegn ved pasienter som svarer for de høyeste diagnostikkdosene.

Spesielle oppdrag

- Gjennomføre en utredning om hvilke pasientgrupper som svarer for de høyeste diagnostikkdosene, spesielt omfanget av undersøkelser av barn.
- Gjennomføre en kvalitetssikring av fysisk-tekniske problemstillinger i det nasjonale mammografiprogrammet og oppdatere anbefalinger for kvalitetskontroll av digitale mammografienheter.

Statistikk

- Antall, type pasienter og trender i utviklingen for pasientgrupper som svarer for de høyeste diagnostikkdosene.

For dette målområdet er planen også:

- Gjennomføring av revisjonsbasert tilsyn ved hud-, barsel- og kreftavdelinger ved behandling med optisk stråling ved 5 klinikker. Forskriftskrav skal være oppfylt. Fokus vil være på eksponeringsnivå, prosedyrer, behandlingsmetoder og kompetansekrav.
- Revisjon av referansedoser innen røntgendiagnostikk og referanseaktiviteter innen nukleærmedisin på basis av innrapporterte representative verdier fra sykehusene.
- Revisjon av veilederne 5, 5b, 6 og 10 i forbindelse med ikrafttredelse av ny forskrift
- Kvalitetssikringstiltak innen stråleterapi (KVIST), antall gjennomførte møter i referansegruppen og ulike KVIST arbeidsgrupper, samt utgitte faglige anbefalinger i stråleterapi.

Ressurser avsatt i 2010

enhet	ukeverk	kap. 715 (kkr)	kap. 1473 (kkr)	Andre tildelinger kkr
Direktør/Direktørens stab	7			
Avdeling beredskap og miljø				
Avdeling strålevern og sikkerhet	220	820		
Avdeling plan og administrasjon				
Samlet	227	820	0	0

3.2.3 Redusert antall helseskader som følge av solariebruk

I arbeidet med å nå delmålet er det i tildelingsbrevet angitt:

Målet er å redusere antall helseskader som følge av solariumbruk gjennom å sikre bedre etterlevelse av regelverket for solarier.

Styringsparameter

- Gjennomførte tiltak for å bygge opp kompetanse på tilsyn i kommunene.

Spesielle oppdrag

- Delta i det europeiske tilsynsprosjektet som starter i 2010.
- Utarbeide veiledningsmateriell knyttet til bestemmelsene om solarier i ny strålevernforskrift.

Statistikk

- Antall gjennomførte kurs eller andre kompetansehevende tiltak for å styrke kommunenes tilsyn og for å bedre internkontroll og kvalitet i solariebransjen.

For dette målområdet er planen også:

- Øke kommunale tilsyn ved å holde flere kurs, motivere dem for tilsyn, gi dem mulighet til å utføre målinger selv og bistå dem ved deres eget tilsyn. Dette skal bedre internkontroll og kvalitet i solariebransjen ved bedre oppfyllelse av forskriftskrav, resultat av nye tilsyn skal sammenlignes med resultatene fra tilsynsrunde i 2008 og andel avvik skal ned,
- Gjennomføre minst 5 egne tilsyn som del av vårt bidrag til internasjonalt tilsynsprosjekt for å harmonisere tilsyn
- Strålevernet må revurdere sin forvaltning med tanke på ressursbruk. Tilsyn, markedskontroller, oppfølging av dette samt godkjenninger er tidkrevende
- Revidere veileder 3 og 4 i tråd med ny forskrift

Ressurser avsatt i 2010

enhet	ukeverk	kap. 715 (kkr)	kap. 1473 (kkr)	Andre tildelinger kkr
Direktør/Direktørens stab	7			
Avdeling beredskap og miljø				
Avdeling strålevern og sikkerhet	30	40		
Avdeling plan og administrasjon				
Samlet	37	40	0	0

3.3 God beskyttelse fra stråling i miljøet

Mennesker og miljø eksponeres kontinuerlig for naturlige strålekilder, det være seg kosmisk stråling, naturlig forekommende radioaktive stoffer i naturen, for radon i boliger og for solens ultrafiolette stråler. For disse eksponeringssituasjoner er det i noen situasjoner ikke mulig å påvirke eller endre eksponeringen. For andre situasjoner er det teknisk mulig og ut i fra en strålevernsmessig vurdering hensiktsmessig å gjennomføre tiltak for å redusere eksponeringen. Eksempler på dette vil være å redusere radon i boliger, å endre solingsvaner og å kontrollere utslipp og avfallshåndtering fra virksomheter som medfører høye nivåer av naturlig forekommende radioaktive stoffer.

Foruten naturlige strålekilder vil eksponering fra menneskeskapte strålekilder også bidra til eksponering av miljøet og befolkningen generelt. Eksempler på dette er stråledoser knyttet til radioaktive stoffer fra forurensing, ulykker, avfall, utslipp m.v. Installasjoner som avgir elektriske og magnetiske felt er også et forhold som Strålevernet må følge med i og ha kunnskap om - ikke minst fordi mange mennesker er bekymret for dette og noen opplever slik eksponering som truende for livskvalitet.

Det er behov for mer kunnskap om avfallskilder og avfallsstrømmer fra naturlige og menneskeskapte strålekilder for å bidra til en god forvaltning og for å redusere risikoen for unødvendig eksponering av mennesker og miljø.

3.3.1 Redusert eksponering fra radonstråling

I arbeidet med å nå delmålet er det i tildelingsbrevet angitt:

Det er et mål at de gjennomsnittlige konsentrasjonene av radon i boliger og andre bygg reduseres vesentlig. Radonnivåene i alle typer bygninger og lokaler skal være så lave som praktisk mulig og under gitte grenseverdier for å bidra til redusert radonindusert lungekreft.

Spesielle oppdrag

- Samle kunnskapen om radon i radonkart
- Lede koordineringsgruppen som skal følge opp Nasjonal strategi for å redusere radoneksponeringen i Norge.
- Utvikle overordnet handlingsplan 2010-2014 og detaljerte handlingsplaner for delstrategiene.
- Utarbeide en fundamentrapport som oppsummerer kjent kunnskap om radon (StrålevernRapport).

For dette målområdet er planen også:

- Lede koordineringsgruppen som skal følge opp Nasjonal strategi for å redusere radoneksponering i Norge, og gjennom denne utvikle overordnet handlingsplan 2010-2014 og detaljerte handlingsplaner for delstrategiene.
- Koordinatfeste alle målinger av radon i inneluft i Statens stråleverns radondatabase slik at disse på en enkel måte kan benyttes til utvikling av en rekke kartfremstillinger, deriblant innenfor arealplanlegging i kommunene.
- I samarbeid med NGU, utvikle og gjøre tilgjengelig kart over forekomst av alunskifer i Norge for kommunenes vurdering av radon hensynssoner i arealplanlegging.

- Utarbeide en fundamentrapport som oppsummerer nasjonal og internasjonal kunnskap om radon (Strålevern Rapport).

Ressurser avsatt i 2010

enhet	ukeverk	kap. 715 (kkkr)	kap. 1473 (kkkr)	Andre tildelinger kkkr
Direktør/Direktørens stab	8			
Avdeling beredskap og miljø	187	2100		
Avdeling strålevern og sikkerhet				
Avdeling plan og administrasjon				
Samlet	195	2100	0	0

3.3.2 Redusert antall helseskader som følge av soling

I arbeidet med å nå delmålet er det i tildelingsbrevet angitt:

Målet er å redusere forekomsten av hudkreft og andre helseskader som er forårsaket av UV-stråling. Kunnskap om UV og helseskader skal økes.

Styringsparameter

- UV-strålingsnivået skal gjøres tilgjengelig.

Resultatkrav

- Data om UV-strålingsnivået skal være tilgjengelig i sann tid på yr.no.

Spesielle oppdrag

- Sammenstille data om soling, solingsvaner og helseskader som grunnlag for en første trendanalyse innen første halvår 2011.

For dette målområdet er planen også:

- UV-varslingen skal videreutvikles ved å opprettholde kvalitet, langsiktighet og kontinuitet av UV-nettverket ved gradvis utskifting av basisinstrumentene på stasjonene.
- Resultater fra overvåkning av naturlig UV skal kommuniseres slik at barnehager, skoler og helsevesen gjøres i stand til å gi informasjon om UV-nivåer og beskyttelse til bl.a. småbarnsforeldre og unge
- Deltakelse i et internasjonalt prosjekt for doseberegninger fra naturlig sol skal gi kunnskap om doser til befolkningen fra naturlig sol. Gjennomføre spørreundersøkelser der vi også inkluderer solarierelaterte spørsmål
- Strålevernet skal sammenstille data fra UV-nettverket for en 12-årsperiode som et første grunnlag for en trendanalyse.
- "En bok om solen" skal distribueres til alle landets barnehager og helsestasjoner. Strålevernet skal bidra til at boka blir tatt i bruk. Dette er et samarbeid med Helsedirektoratet og Kreftforeningen.

Ressurser avsatt i 2010

enhet	ukeverk	kap. 715 (kkr)	kap. 1473 (kkr)	Andre tildelinger kkr
Direktør/Direktørens stab	10			
Avdeling beredskap og miljø				
Avdeling strålevern og sikkerhet	83	260		
Avdeling plan og administrasjon				
Samlet	93	260	0	0

3.3.3 Bedret realistisk risikoopplevelse ved eksponering elektromagnetiske felt

I arbeidet med å nå delmålet er det i tildelingsbrevet angitt:

Strålevernsprinsippene innebærer at all eksponering skal holdes så lavt som praktisk mulig, både for befolkningen generelt og for yrkeseksponerte. I tillegg skal internasjonale retningslinjer fra ICNIRP (International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection) overholdes. Målet er at myndighetene skal ha god oversikt over eksponering og risiko, og at befolkningen skal ha kunnskap om reell og realistisk risiko ved eksponering fra elektromagnetiske felt.

Styringsparameter

- Oversikt over faktisk eksponering og risiko for befolkningen generelt og yrkeseksponerte fra EMF-kilder skal være tilgjengelig for berørte myndigheter og allmennheten.

Spesielle oppdrag

- Delta i oppfølgingen av utredningen fra ekspertgruppen som skal gjennomgå forvaltningsprinsipper for mobilmaster, trådløse nettverk m.m.

For dette målområdet er planen også:

- Å arbeide for å ivareta kompetanse på området, også i universitetsmiljøer.
- Strålevernet skal i samarbeid med Post- og teletilsynet utføre en del målinger av elektromagnetiske felt rundt i landet for å kartlegge eksponeringsforhold i våre omgivelser
- Strålevernet skal delta i ekspertgruppen for EMF og helse.

Ressurser avsatt i 2010

enhet	ukeverk	kap. 715 (kkr)	kap. 1473 (kkr)	Andre tildelinger kkr
Direktør/Direktørens stab	8			
Avdeling beredskap og miljø				
Avdeling strålevern og sikkerhet	43	50		
Avdeling plan og administrasjon				
Samlet	51	50	0	0

3.3.4 Forsvarlig avfallsbehandling, mindre radioaktivt utslipp og forurensning

I arbeidet med å nå delmålet er det i tildelingsbrevet angitt:

Forvaltning av stråling og radioaktiv forurensning skal være en del av en enhetlig nasjonal miljøforvaltning, være tilpasset samfunnets behov og i tråd med internasjonale forpliktelser og anbefalinger. Målet er å redusere miljø- og helseeffektene så langt som rimelig mulig. Tilførsel av menneskeskapt radionuklides i miljøet skal være nær null, og konsentrasjonen av naturlige radionuklides skal være nær bakgrunnsnivå. Norge skal oppfylle internasjonale forpliktelser når det gjelder rapportering av utslipp av radioaktive stoffer til miljøet.

Styringsparameter

- Et nasjonalt miljøovervåkningsprogram for radioaktivitet skal gi grunnlag for vurdering av miljøtilstanden og informasjon om utvikling og trender.
- Dokumentasjon av nivåer og trender skal rapporteres i publikasjoner, på nettsider og i Miljøstatus.
- Overvåkningsdata skal rapporteres mot OSPAR

Spesielle oppdrag

- Lede og koordinere miljøovervåkningsprogrammet i samarbeid andre etater.

For dette målområdet er planen også:

- Koordinere radioaktivitetsdelen av norsk miljøovervåkningsprogram
- Gjennomføre miljøovervåking – marint, terrestrisk og luft, spesielt i nordområdene og i utmarksprodukter
- Gjennomføre overvåking i forhold til eksterne kilder til forurensning, spesielt Sellafield
- Gjennomføre overvåking som del av forvaltning og tilsyn med norske virksomheter
- Utvikling av kunnskapsgrunnlag for forvaltninger:
 - Kartlegge kilder til utslipp og avfall
 - Nullutslippsmålet
 - Forvaltningsplaner
 - Prosjekt om radium fra produsert vann.
 - Kvantifisere risikoen av lave stråledoser
- Styrke kompetansen som faglig rådgiver på:
 - gruvevirksomhet
 - petroleumsvirksomhet
- Nasjonal miljødatasamordning
- Publisere informasjon om forekomst av radioaktivt materiale i miljøet
- Bidra til å oppfylle internasjonale avtaler og konvensjoner + organisasjoner (IAEA, IUR, OSPAR og Londonkonvensjonen, ICRP, OECD / NEA, CBSS, NATO, AMAP)
- OSPAR: Arbeidet innbefatter forberedelse, deltagelse på møter i OSPAR og arbeidsgrupper. En viktig del er å ha nær kontakt med MD i forberedelsene til møtene og for å diskutere videre oppfølging i etterkant. Utslipp til sjø fra ikke-nukleær sektor rapporteres til OSPAR. På møtet i 2010 skal den norske delegasjonen rapportere på Norges implementering av anbefalingene i Parcom. Arbeidet under OSPAR involverer også miljøovervåkningsseksjonen.

Ressurser avsatt i 2010

enhet	ukeverk	kap. 715 (kkr)	kap. 1473 (kkr)	Andre tildelinger kkr
Direktør/Direktørens stab	8			
Avdeling beredskap og miljø	430	910	8019	5707
Avdeling strålevern og sikkerhet				
Avdeling plan og administrasjon				
Samlet	438	910	8019	5707

Virksomheten for MD – faller i hovedsak inn under dette hovedmål. I tildelingsbrevet fra MD er de ulike oppdragens spesifisert:

Resultat-område	Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Miljøverndepartementet	Tidsplan
5	Miljøovervåking 2009 – aktivitetsrapport	12.04.10
5	Oppdrag i forbindelse med etablering av miljøregelverket	01.07.10
5	Utarbeide nødvendig informasjonsmateriale i forbindelse med ikraftttredelse av nytt miljøregelverk	01.07.10
5	Notat angående status på OSPAR-mål for 2010	01.09.10
5	Oppfølging av nedfallscenarier fra Sellafield- vurdering av konsekvenser for det ytre miljø	01.10.10
5	Rapport om kartlegging av utslipp og avfall fra treforedlingsindustrien	01.11.10
5	Utarbeide strategi for opprydning av forurensning fra historisk gruvevirksomhet	01.11.10
5	Rapport over resultater av utførte tilsyn av deponier for radioaktivt avfall og anlegg for behandling og midlertidig lagring av radioaktivt avfall fra petroleumsindustrien	01.12.10
5	Rapport over resultater av tilsyn utført i samarbeid med Klima- og forurensningsdirektoratet	01.12.10
5	Rapport om radium i produsert vann med fokus på transport og sedimentering, og vurdering av konsekvenser for mennesker og miljø	Delrapport 15.12.10 Sluttrapport 01.12.11

3.4 God beredskap

Atomberedskapen skal dekke opp den usikkerhet og risiko som hefter ved forebyggende sikkerhetsarbeid. Den nasjonale atomberedskapen er etablert for å håndtere atomhendelser og for å sørge for hurtig iverksettelse av tiltak. Atomhendelser omfatter både ulykker og hendelser som følge av tilsiktede handlinger i fredstid og ved sikkerhetspolitiske kriser/krig.

3.4.1 Behovsdekkende beredskap og krisehåndteringsevne på alle nivåer i beredskapsorganisasjonen ved hendelser og ulykker på atomsiden.

I arbeidet med å nå delmålet er det i tildelingsbrevet angitt:

Strålevernet skal som leder og sekretariat for den nasjonale atomberedskapsorganisasjonen håndtere enhver hendelse med stråling, radioaktivt og nukleært materiale samt sammen med Kriseutvalget, rådgivere og regionalt nivå, bidra til at konsekvenser for liv, helse, miljø og andre viktige samfunnsinteresser reduseres. Beredskapen skal være basert på et oppdatert trusselbilde og være robust over lang tid, samtidig som hjelpemidlene ved krisehåndtering skal videreutvikles. Målet er at det skal være en god og behovstilpasset beredskap og en krisehåndteringsevne i forhold hendelser og ulykker på strålevernområdet.

Styringsparameter

- Robuste og effektive systemer og rutiner for overvåking, varsling og melding av hendelser og for respons.
- Beslutningsgrunnlag fra prognoser og målinger for bruk i krise- og langtidshåndtering skal være a jour.
- Beredskapsanalysen skal baseres på oppdaterte trusselvurderinger.
- Kompetansen for ulike grupper i atomberedskapsorganisasjonen skal være tilpasset behovene.

Resultatkrav

- 24 timers tilgjengelig beredskapsvakt.
- Umiddelbar viderevarsling og respons.

For dette målområdet er planen også:

- Ferdigstille oppfølgingen av ny trusselvurdering.

Ressurser avsatt i 2010

enhet	ukeverk	kap. 715 (kk)	kap. 1473 (kk)	Andre tildelinger kkr
Direktør/Direktørens stab	11			
Avdeling beredskap og miljø	316	2320	100	1900
Avdeling strålevern og sikkerhet	4			
Avdeling plan og administrasjon				
Samlet	331	2320	100	1900

3.5 Virkemidler

Arbeidet med strålevern for menneske, miljø og samfunn er betinget av ressurser, virkemidler og støttefunksjoner. Forvaltning og tilsyn, rådgivning og påvirkning krever den beste formal- og realkompetanse en kan framskaffe, og en taktisk riktig og effektiv saksbehandling må være basert på et tydelig regelverk. Det skal ikke være tvil om rolle og mandat til Statens strålevern – dette gjelder i forhold til oppdragsgiverne – Helse- og omsorgsdepartementet, Miljøverndepartementet og Utenriksdepartementet samt øvrige offentlige organer både nasjonalt og internasjonalt; ift. tilsynsobjekter, samfunnsaktører og publikum.

Statens stråleverns aktiviteter skal baseres på vitenskapelig trygg grunn; informasjons- og FoU-virksomheten skal primært være til støtte for forvaltningen.

3.5.1 Ledelse, kompetanseutvikling

Personalet ved Statens strålevern er den viktigste ressurs for å oppnå Strålevernets overordnede mål. Strålevernet som arbeidsgiver stiller krav til hver enkelt medarbeider, og til gjengjeld skal Strålevernet gi den enkelte mulighet for faglig og personlig utvikling. Samtidig bør ressursbruken på best mulig måte tilpasses formålet. Målsetningen med Strålevernets personalpolitikk er at det skal være fornøyde medarbeidere i en kompetent organisasjon preget av: faglig integritet, raushet og åpenhet, ansvar for helhet, produktivitet og effektivitet.

For at Strålevernet til enhver tid skal kunne tilpasse tjenesteproduksjonen til samfunnets behov, må personalet samlet sett inneha riktig kompetanse. Ansvaret for at personalet innehar den kompetanse som skal til er først og fremst et lederansvar, men den ansatte selv skal også bidra til å avdekke behov for etter- og videreutdanning samt foreslå opplæringstiltak for den enkelte og for det kollektive. Deltakelse på konferanser for vedlikehold av kompetanse, nettverksbygging og promotering av Strålevernets arbeid internasjonalt.

Ressurser avsatt i 2010

enhet	ukeverk	kap. 715 (kkr)	kap. 1473 (kkr)	Andre tildelinger kkr
Direktør/Direktørens stab	131	750		
Avdeling beredskap og miljø	460	1255	75	
Avdeling strålevern og sikkerhet	146	870		
Avdeling plan og administrasjon	45	160		
Samlet	737	3035	75	0

3.5.2 FoU

Kunnskapsinnhenting og kunnskapsproduksjon er basis for forvaltningen av radioaktivitet og strålevern. Strålevernet skal arbeide for å være kontinuerlig oppdatert innen all forskning på effekter og bruk av stråling. Videre skal Strålevernet være et kunnskapssenter også når det gjelder sikkerhet ved atomanlegg, og når det gjelder ikkespredning av nukleært materiale og premisser for nedrustning av kjernevåpen.

Strålevernet skal gjennom faglig internasjonalt samarbeid bidra til atomsikkerhet i våre naboland og hindre spredning av radioaktivt materiale. Dette vil redusere risikoen for utilsiktede og tilsiktede handlinger som kan medføre radioaktiv forurensning med konsekvenser for Norge.

Strålevernet skal bidra i faglige, internasjonale forum vedrørende strålevern, radioaktivitet, ikkespredning, atomsikkerhet, strålevern og beredskap. Strålevernet vil delta også i internasjonale sammenligningsmålinger.

Resultatene fra teknisk kvalitetskontroll av mammografiutstyr skal måles opp mot kliniske funn i mammografiprogrammet (detekterte cancer, intervallcancer) med siktemål å evaluere nytten av kvalitetskontroll. En skal også gjøre et anslag over stråleinduserte krefttilfeller blant kvinner i mammografiprogrammet ut fra målingene av stråledoser.

Strålevernet ved KVIST vil delta i en Nordisk gruppe som kalles "NOAC for anal cancer". Gruppen gjennomgår alle pasienter behandlet for analcancer i Norge, Danmark og Sverige (2000 – 2008).

Strålevernet samarbeider med norske universiteter og høyskoler om kurstilbud innen fysikk og strålevern, sensor og opponentoppdrag. Strålevernets medarbeidere stiller også som referee for ulike tidsskrift.

Strålevernet vil delta i et prosjekt om mulig økt risiko for hjernesvulst hos barn relatert til mobilbruk.

Planlagte FoU-arbeider er for øvrig omtalt under de aktuelle delemålene.

Ressurser avsatt i 2010

enhet	ukeverk	kap. 715 (kkr)	kap. 1473 (kkr)	Andre tildelinger kkr
Direktør/Direktørens stab				
Avdeling beredskap og miljø				
Avdeling strålevern og sikkerhet	87	250		
Avdeling plan og administrasjon				
Samlet	87	250	0	0

3.5.3 Informasjon og kommunikasjon

I tildelingsbrevet er det angitt at Statens strålevern skal regelmessig gjennomføre brukerundersøkelser. Resultatene skal offentliggjøres.

Hovedmålet for Strålevernets informasjons- og kommunikasjonsvirksomhet er å nå ut med kunnskap om stråling og strålevern til samfunnet for å påvirke beslutninger og atferd slik at den gir vern om helse og miljø. Strålevernet har et ansvar for å gi saklig informasjon om eksponering og risiko ved all type stråling og forhindre unødig bekymring.

I 2010 skal Statens strålevern – som et ledd i nasjonalt strålevernbarometer – gjennomføre en landsrepresentativ befolkningsundersøkelse om strålevernrelaterte temaer. Undersøkelsen tar utgangspunkt i tilsvarende undersøkelser fra 2004 og 2007. Det er lagt vekt på at undersøkelsene inneholder faste spørsmål med sikt på å måle endringer over tid. Som et ledd i å bedre språkbruken skal Strålevernet igangsette et språkprosjekt for å sikre et klart, effektivt og korrekt myndighetspråk som kan forstås av alle.

Ressurser avsatt i 2010

enhet	ukeverk	kap. 715 (kkr)	kap. 1473 (kkr)	Andre tildelinger kkr
Direktør/Direktørens stab	48	704		
Avdeling beredskap og miljø				
Avdeling strålevern og sikkerhet	104	220		
Avdeling plan og administrasjon				
Samlet	152	924	0	0

3.5.4 Kvalitetsforbedring

Statens strålevern skal ha riktig kvalitet på alle prosesser, produkter og tjenester – både de eksterne og de interne. Arbeidet med kvalitet skal baseres på en jevnlig planlegging, gjennomføring, vurdering og endring med særlig vekt på risikovurdering og risikostyring. Riktig kvalitet skal baseres på et grunnleggende felles kvalitetssikringssystem for alle deler av virksomheten.

Ressurser avsatt i 2010

enhet	ukeverk	kap. 715 (kkr)	kap. 1473 (kkr)	Andre tildelinger kkr
Direktør/Direktørens stab				
Avdeling beredskap og miljø				
Avdeling strålevern og sikkerhet	84	345		
Avdeling plan og administrasjon				
Samlet	84	345	0	0

3.5.5 Interne støttefunksjoner

I tildelingsbrevet er det angitt når det gjelder IKT-arkitektur at Statens strålevern skal:

- Legge arkitekturprinsippene for statlige virksomheter til grunn når det utvikles nye IKT-systemer.
- Ta i bruk felles eID når det legges ut nye tjenester på nett. Felles elektronisk signatur skal tas i bruk når den foreligger i 2010. Egne eID-løsninger som Statens strålevern bruker på eksisterende tjenester, skal fases ut og erstattes av den nye felles infrastrukturen i Difi. Dersom Statens strålevern ønsker å benytte egne eID-løsninger, må dette begrunnes.
- Begrunne tilfeller der Altinn ikke brukes for produksjon av relevante tjenester rettet mot næringsliv og publikum.

I Strategisk plan er det for øvrig beskrevet at de interne tjenestene består av utarbeidelse og oppfølging av styringsdokumenter, høringer, mål- og resultatrapportering, økonomistyring, økonomi- og lønnsforvaltning, IT-drift og utvikling, personal- og lønnspolitikk, organisasjonsutvikling, organisering, arkiv, fellesfunksjoner, bibliotek og sikkerhet. For å oppnå disse kvalitets- og kvantitetskrav til de interne tjenestene skal det gjennomføres administrative effektiviseringsprosjekter. Personal- og lønnspolitikk skal utformes på en måte som muliggjør god rekruttering til stillinger og nødvendig stabilitet i personellstaben. Bibliotek-, arkiv-, økonomi- og IKT-tjenestene skal være tidsriktige. Planprosesser skal drives slik at de stimulerer til involvering, deltakelse og eierskap.

Ressurser avsatt i 2010

enhet	ukeverk	kap. 715 (kk)	kap. 1473 (kk)	Andre tildelinger kkr
Direktør/Direktørens stab	22			
Avdeling beredskap og miljø	85			
Avdeling strålevern og sikkerhet	40			
Avdeling plan og administrasjon	450			
FELLES		18500		
Samlet	597	18500		

Når det gjelder FELLES (drift av støttefunksjoner, husleie, abonnemnt mv) er detaljene foreløpig:

IKT	Kontrakter	Bibliotek, arkiv	Drift, diverse	Til saldering	Samlet
5610	9200	1100	3490	-900	18500

4 Lønns- og bemanningsoversikt

Kostnadssted/kNOK (brutto)	Post 01	Post 21	Samlet
Direktør og stab	3768	808	4576
PoA	7234	0	7234
BoM	16681	14339	31020
SoS	19213	1787	21000
Samlet	46896	16934	63830

5 Plan for rapporteringen i 2010

Innen 20.januar 2010	<ul style="list-style-type: none">• Økonomiske data per 31.12.09• Posteringen på andre kapitler• Resultatopptjening• Bemanningsoversikt• Egen vurdering
Innen 20. februar	<ul style="list-style-type: none">• Årsrapport 2009• Periodisert årsregnskap• Periodisert budsjett 2010• Virksomhetsplan 2010
Innen 20.mai	<ul style="list-style-type: none">• Regnskapsrapporter per 30.04.10• Posteringen på andre kapitler• Prognoser for resten av året• Egen vurdering
Innen 15. september	<ul style="list-style-type: none">• Regnskapsrapporter per 31.08.10• Posteringen på andre kapitler• Halvårsrapport• Prognoser for resten av året• Egen vurdering
Innen 20.januar 2010	<ul style="list-style-type: none">• Økonomiske data per 31.12.10• Posteringen på andre kapitler• Resultatopptjening• Bemanningsoversikt• Egen vurdering

6 Bevilgningene

6.1 Helse- og omsorgsdepartementet

	Midler (kNOK)
Kapitel 715, post 01 - driftsutgifter	70710
Samlet kap. 715 – Statens strålevern	70710
Kap. 702, post 21 - atomberedskap	2500
Samlet kap. 702	2500
Samlet	73210

6.2 Utenriksdepartementet ¹

Oppdrag	Midler (kNOK)
Overordnede oppgaver	
Særlige oppgaver	
Beredskapssamarbeid	
Informasjonsformidling	
Samlet	12 000

6.3 Miljøverndepartementet

	Midler (kNOK)
Samlet kap. 1473, post 01 – lønn og drift	5 500
Samlet kap. 1473, post 01 - kartlegging og utredning	5 500
Samlet kap. 1473 – Radioaktiv forurensning i det ytre miljø	11 000
Kap. 1410, post 21 - overvåking	5 019
Samlet kap. 1410	5 019
Samlet	16 019

¹ Per 15.mars 2010 foreligger ikke brev om tilskudd fra UD.

Statens strålevern
Norwegian Radiation Protection Authority

StrålevernRapport 2010:1
Virksomhetsplan 2010